

2019-06-13

Dnr: 19/00906

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se**Yttrande över betänkandet *Nya befogenheter på konsumentskyddsområdet (SOU 2019:12)***

(Ert dnr Fi2019/00818)

Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) har i uppdrag att verka för yttrandefrihet och stödja möjligheterna till mångfald och tillgänglighet inom press, radio och tv. MPRT har även i uppdrag att följa och analysera utvecklingen inom medieområdet och sprida kunskap om den till allmänheten.

Yttrandet begränsas till de delar av betänkandet som rör myndighetens ansvarsområden.

5.3 och 5.4 Direktivet om audiovisuella medietjänster

MPRT delar utredningens bedömning att det inte kan anses motiverat att ge granskningsnämnden för radio och tv (granskningsnämnden) särskilda befogenheter enligt aktuell EU-förordning. Granskningsnämndens tillsyn avser inte sådana frågor så att det finns skäl för detta.

MPRT delar också bedömningen att inte heller myndighetens tillsynsansvar i övrigt enligt radio- och tv-lagen aktualiseras när det gäller de artiklar i direktivet som omfattas av EU-förordningens tillämpningsområde.

Utredningen anger på sidan 69 att ett alternativ skulle kunna vara att granskningsnämnden pekas ut som en behörig myndighet men utan att tilldelas ytterligare befogenheter. Granskningsnämnden får då tillämpa de befogenheter som den har enligt i dag enligt gällande regelverk. MPRT saknar i utredningen underlag för att kunna bedöma vad ett sådant utpekande utan några tilldelade befogenheter skulle innebära och om det skulle kunna vara lämpligt.

8.2 Yttrandefriheten, informationsfriheten och tryckfriheten

Utredningen anger att eftersom befogenheterna enligt EU-förordningen rör åtgärder på webbplatser så är tryckfrihetsförordningen (TF) inte direkt tillämplig.

Här vill MPRT lyfta det förhållandet att den så kallade bilageregeln utvidgades vid årsskiftet. Numera är TF tillämplig på visst tillhandahållande ur databaser

(1 kap. 5 §). Genom denna reglering skulle TF kunna vara tillämplig på webbplatser som berörs av skyldigheten att föra in varningsmeddelanden. I sådana fall kan yttrandefrihetsrättsliga aspekter vara relevanta.

MPRT utfärdar frivilliga utgivningsbevis för databaser och registrerar databaser som omfattas av det automatiska grundlagsskyddet enligt yttrandefrihetsgrundlagen (YGL). Sammanlagt rör det sig i dagsläget om knappt 3000 databaser. Databaserna utgörs ofta av webbplatser eller delar därav men det kan också vara fråga om applikationer. Bland dessa kan finnas webbplatser som skulle kunna omfattas av regleringen om varningsmeddelanden. Vid tillämpningen av de föreslagna befogenheterna måste principerna om den redaktionella självständigheten i 3 kap. 6 § YGL och utgivarens ensamansvar i 4 kap. 3 § samma lag beaktas. Enligt sistnämnda lagregel får inget föras in i grundlagsskyddade medier mot utgivarens vilja. Eftersom det inte finns något undantag i YGL som träffar de föreslagna befogenheterna så innebär det att regleringen om varningsmeddelanden, så som den utformats i betänkandet, inte kommer att kunna tillämpas på grundlagsskyddade webbplatser.

När det gäller de föreslagna befogenheterna att kunna ålägga någon att lämna upplysningar och tillhandhålla handlingar måste, i förekommande fall, även meddelarskyddet i mediegrundlagarna beaktas. Detsamma skulle gälla vid de utpekade myndigheternas eventuella inspektioner hos t.ex. massmedieföretag.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Charlotte Ingvar-Nilsson. I den slutliga handläggningen har även enhetschefen Georg Lagerberg deltagit. Juristen Ola Vigström har varit föredragande.

Myndigheten för press, radio och tv

Charlotte Ingvar-Nilsson

Ola Vigström